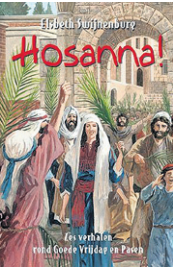

.....
geloofsopvoeding

Hosanna! Zes verhalen rond Goede Vrijdag en Pasen, *Elsbeth Swijnenburg*, uitg. Den Hertog, Houten, 2018; ISBN 978 0331 2882 0; 83 blz.; € 9,50.

De weg naar Golgotha. Uitzien naar Goede Vrijdag en Pasen, *Willemieke Kloosterman-Coster en Anneke Kloosterman-van der Sluys*; uitg. De Banier, Apeldoorn, 2018; ISBN 978 94 029 0653 0; 80 blz.; € 13,95.

Evangelie door kinderoogen

tekst Mariëlle Oussoren-Buys
beeld Elsbeth Swijnenburg

Jochanan en Micha, Mirjam en Nathan. Allemaal zijn ze ooggetuige van Jezus’ lijden op aarde. In de verhalenbundel “Hosanna!” spelen fictieve kinderen de hoofdrol. Juist om het licht beter te laten vallen op Jezus Zelf.

Heeft dat jongetje echt geleefd? Die vraag kwam boven bij diverse kinderen, merkte basisschoolleerkracht Elsbeth Swijnenburg-van Harberden (30) twee jaar geleden, nadat ze tijdens de Goede Vrijdagviering een verhaal had verteld waarin een fictief jongetje de hoofdrol speelde. De vertelling sprak aan, merkte ze. „Ik hoorde dat er naar aanleiding van het verhaal gesprekjes ontstonden in gezinnen. Heel mooi.”

De school waar Swijnenburg lesgeeft, de School met de Bijbel in Bleskensgraaf, houdt op de ochtend van Goede Vrijdag een bijeenkomst. „Die vieringen hebben elk jaar een thema,” aldus Swijnenburg. „Het jaar waarin ik moest vertellen was

dat Koning-Knecht. Ik wilde graag verschillende gebeurtenissen uit het Evangelie laten terugkomen in mijn verhaal. Om ze aan elkaar te verbinden heb ik een jongetje bedacht als hoofdpersoon.”

Eigentijds
Het was het begin van meer. Toen de vertelling achter de rug was, viel het de leerkracht op dat er helemaal geen kinderverhalenbundels bestaan over het lijden en sterven van Jezus. Inmiddels ligt er een door haar geschreven boek met zes verhalen rond Goede Vrijdag en Pasen in de boekhandel, bedoeld voor kinderen van ongeveer 6 tot 12 jaar. Ieder verhaal is opgeknipt in drie stukjes, waarna een kader met een bijbehorend Bijbelgedeelte, een psalm, een te leren Bijbeltekst, een aantal vragen en een opdracht volgen.

Een afwisselende opzet – maar van die afwisseling is in de lay-out weinig te zien: veel tekst, geen kleur, geen illustraties. „Dat was een kwestie van tijd”, aldus de auteur. „Had het anders gemoeten, dan kon het boek niet op tijd in de winkel liggen. Ik heb wel tekeningen laten zien aan de uitgever. Ik houd zelf namelijk erg van schilderen en maak graag portretten. Ik heb met pastelkrijt al diverse kinderen uit het boek getekend, onder

wie Mirjam en Jochanan.”

De vragen en opdrachten zijn eigentijds en praktisch. Of je, net zoals Nathan bij het kruis, ook weleens zomaar iets meeroept, bijvoorbeeld. Of je een kaartje stuurt naar iemand die ziek is. Omdat het Evangelie niet alleen bevindelijk is, maar wat vraagt van ons leven, aldus Swijnenburg.

„Wat doet het lijdensverhaal met je? Die vraag wil ik kinderen van nu stellen”

Opdrachten kunnen een verhaal enorm ondersteunen, weet de juf, die drie dagen voor een kleutergroep staat en daarnaast ib’er en coördinator van de onderbouw is. Zelfs een miniopdracht zoals: eet een olijf. „Als kinderen dan later een olijf zien, kan het hele verhaal zomaar terugkomen.” Op de website van de uitgever zijn overigens ook uitgebreidere (knutsel)opdrachten te vinden.

Voetwassing
In elk verhaal staat een ander kind centraal. Allemaal maken ze iets mee van Jezus’ laatste jaren op aarde, van de doop bij de Jordaan tot de opstanding. Zo is de 9-jarige Jochanan –hoofdpersoon in het verhaal waar het allemaal mee begon– getuige van de intocht van Jezus. Hij vangt een glimp op van de voetwassing, die plaatsheeft in het huis van zijn overbuurman. En de dag erop ziet hij Jezus aan het kruis hangen.

Bij de vertelvorm die u koos, komt altijd fantasie kijken. Hoe ging u daarmee om?
„Ik heb geprobeerd om het fictieve verhaal en het Bijbelverhaal niet door elkaar te laten lopen. Het verhaal rond het kind mag verzonnen zijn, maar ik wil niets toevoegen aan wat er in de Bijbel staat. Een discipel zal in het boek bijvoorbeeld geen gesprekje aangaan met een kind. De kinderen zien in feite alleen passages die in de Bijbel beschreven staan.

Ik heb getwijfeld of Rachel, het meisje uit een van de verhalen, de opgestane Christus zou zien. Uiteindelijk gebeurt dat niet. We weten dat alleen gelovigen Hem gezien hebben. Omdat Rachel niet bestaat, vond ik het lastig.”

Wat hoopt u te bereiken met de verhalen?
„In de verhalen zie je dat de gebeurtenissen die de personages meemaken bij hen reacties oproepen. Zo wil ik kinderen van nu ook een vraag stellen: Wat doet het lijdensverhaal met je? Ik hoop Jezus’ lijden en sterven zo dicht mogelijk bij kinderen te brengen.”

In de verhalen zijn vrijwel alle kinderen onder de indruk wat van ze horen over Jezus.
„Ik heb heel bewust ervoor gekozen dat de kinderen in de verhalen openstaan voor Jezus. Simpelweg omdat ik denk dat de boodschap op die manier het beste overkomt. Ik zou niet weten hoe ik goed aan het kinderhart zou kunnen brengen wat de genade van de Heere Jezus inhoudt als het kind die boodschap afwijst.

Negatiever dan in het verhaal van Nathan, het zoontje van een Farizeeër, wilde ik het niet maken. Mijn doel is juist: laten zien wat de betekenis is van Jezus’ lijden en sterven, ook voor kinderen.”

Jochanan uit het verhaal “Hosanna!”. Auteur Elsbeth Swijnenburg tekende diverse personages uit haar verhalenbundel met pastelkrijt.

Meer lezen in de lijdenstijd

Samen met kinderen nadenken over de persoon en het werk van de Heere Jezus, dat is de insteek van “Op weg naar Golgotha. Uitzien naar Goede Vrijdag en Pasen”. Het boek, geschreven door Willemieke en Anneke Kloosterman, biedt stof voor zeven lijdensweken. Daarvan is inmiddels een aantal voorbij, maar door de losse thema’s per week (van Jezus het Offerlam tot Jezus Overwinnaar) is het boek ook in delen te gebruiken. Voor elke dag zijn er een stukje uitleg bij een Bijbelgedeelte, een bijpassende psalm om te zingen en drie vragen naar aanleiding van het gelezene. Het boek heeft dezelfde opzet en heldere, kleurrijke lay-out als het eerder verschenen “De boom van Isai”, een dagboek voor de adventstijd. Bij elke dag hoort een symbool (deurposten met bloed, een haan, een hamer en spijkers). Die symbolen komen achter in het boek terug en kunnen worden uitgeknipt en bijvoorbeeld op een vel papier worden geplakt om de weg naar het kruis en het graf voor kinderen zichtbaar te maken.

.....

De Koning als Knecht

Jochanan gluurt door de deur naar binnen. Hè, het valt hem tegen. Hij ziet geen gouden versieringen in de zaal. Ook kan hij geen troon ontdekken voor de Koning. (...) Wat doet de Koning nu? Hij wast de voeten van de mannen aan de tafel. Wat raar! Dat is het werk van een knecht! (...) Als Hij bij alle mannen de voeten heeft gewassen zegt Hij: „(...) Jullie moeten Mijn voorbeeld volgen. Dan ben je zalig.” (...)

„Papa, zal ik water pakken?” vraagt Jochanan als hij op de straat staat. „Dan zal ik van iedereen de voeten wassen. Dat moet van de Koning! En naar de Koning, de Messias, wil ik heel goed luisteren!”